

Hoofdzaken

Heeft u OOG VOOR HONDEN?

Robert Cole's boek 'An Eye for a Dog' is 2008 in een nieuwe uitvoering verschenen. Onze Hond verwierf de exclusieve rechten om hoofdstukken van dit boek, in Nederlandse vertaling, te mogen publiceren. In Onze Hond juni 2011 stond de eerste, november 2011 de tweede, april 2012 de derde, november 2012 de vierde en dit is de vijfde aflevering...

VERSCHILLENDE HOOFDEN

We gaan ons nu focussen op een aantal verschillende hoofden, in relatie tot de expressie en het rastype, terwijl we ook de beenderen en de spieren van het hoofd uitvoerig behandelen. De voorbeelden die ik heb uitgekozen zijn bedoeld om een waardeoordeel te

Spinone Italiano. (Foto: Wikipedia).

geven over dat deel van het hoofd dat is betrokken bij de beoordeling van hoofden door een keurmeester. Afhankelijk van het ras, houdt de beoordeling rekening met de maat en de vorm van de schedel, met de verhouding van de lengte van de voorsnuit tot de schedel, de breedte van de schedel en of de schedel en de voorsnuit parallel lopen. Dan zijn er nog de structuur van de vacht, de hoeveelheid vacht die er zou moeten zijn, de kleur van de vacht en de aftekeningen. Rekening houden met hoe hoog de oren aangezet moeten zijn is belangrijk, net als hun grootte en vorm. De grootte, vorm en kleur van de neus moeten worden gecontroleerd om er zeker van te zijn dat de neusgaten goed open staan. De kleur en de hoeveelheid pigment rond de ogen, de lippen en binnen in de mond zouden bekeken moeten worden, gevolgd door een waardeoordeel over de kracht van de onderkaak, het soort gebit en het aantal tanden. Ook de grootte, vorm, kleur en plaats van de ogen zijn belangrijke

punten waarmee rekening moet worden gehouden.

TALRIJKE KARAKTERISTIEKEN

In zijn *Dog Structure and Movement* herinnert de auteur, R.H. Smythe, ons eraan dat het hoofd vier basis types kent: *brachycephalic* (kort), zoals bij voorbeeld bij de Pekingees; *mesocephalic*, zoals bij voorbeeld bij de Bullmastiff; *dolichocephalic* (lang), zoals bij voorbeeld bij de Barsoi, en het vierde en meest voorkomende type hoofd: *monocephalic*. Een type hoofd dat veel hondenrassen gemeen hebben met de wolf, namelijk een 3:2 verhouding tussen schedel en voorsnuit. In het Australische *Canine Journal* van maart 1996 telde dr. H.J. Hewson-Freund 45 herkenbare, verschillende hoofden. Daarbij veel verder gaand dan de gebruikelijke vier afmetingen van het hoofd, drie voorsnuit tot schedel verhoudingen en vijf ooraanzettingen, waarbij hij tevens onder de aandacht brengt dat er talrijke andere karakteristieken zijn waarmee rekening moet worden gehouden.

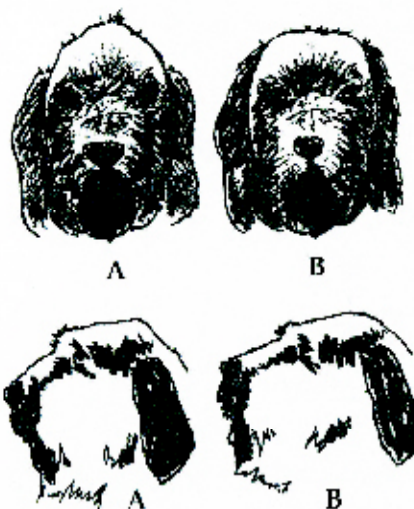

Duitse Staande Hond Korthaar. (Foto: Fotocommunity.)

Auteur **Robert Cole** hanteert in dit artikel de rasstandaard van de AKC en/of de CKC. Ten opzichte van de FCI standaards kunnen daarin kleine verschillen zitten.

ogen op het type en de expressie heeft. Twee van deze drie Duitse Staande Honden hebben geen correcte vorm en kleur van de ogen. Bij dit ras moeten de ogen *'middelmatig groot zijn, intelligentie en expressie uitstralen, een goed humeur laten zien en toch energie uitstralen. Voorts noch uitpuilend noch te diep liggend zijn, amandelvormig en niet rond. De gewenste kleur is donkerbruin. Lichtgele ogen zijn ongewenst en worden als een fout aangerekend. Porseleinkleurige ogen of glasogen moeten worden gediskwalificeerd.'* Dan blijft er maar één hoofd over.

PROFIEL – SPINONE ITALIANO

Welk profiel van deze hoofden van de Spinone Italiano is correct?

Het hoofd van de Spinone Italiano is zeer uniek. En face (van voren) bekeken, kunt u zien dat hond A de gewenste ovale schedel met licht hellende zijkant heeft. De voorsnuit is, en face gezien, vierkant. Gezien vanaf de zijkant (en profiel), is de voorsnuit in lengte gelijk aan de schedel. De platte achterhoofdschedel en de voorsnuit zijn divergerend (downfaced). De neusrug is, bij voorkeur, licht gebogen (zogenoemde *Roman nose*). Een rechte

neusrug mag niet als fout worden gezien. Als de voorsnuit en de schedel parallel liggen of er is sprake van een *'dishface'* (holle bovenlijn van de snuit), moet dat als een fout worden aangerekend en moet de hond van verdere competitie worden uitgesloten. De neus moet bolvormig zijn (ook wel klompneus genoemd) en er sponzig uitzien. De neusgaten zijn groot en staan goed open. De tanden vormen een schaargebit of een tanggebit. De lippen sluiten stevig aan. De ogen hebben een zachte uitdrukking, zijn bijna rond, staan goed uit elkaar en hebben strak aangesloten oogleden. Open oogleden veroorzaken problemen in het veld, hebben in het verleden tot problemen geleid en moeten als een fout worden aangerekend. De voorsnuit van Spinone A is korter dan de schedel en er is een duidelijk zichtbare stop. Bij Spinone B ontbreken de stop en de achterhoofdsknobbel. Daarom zou hond A de voorkeur moeten hebben.

OGEN – DE DUITSE STAANDE HOND KORTHAAR

Denkt u eens na over het effect dat de grootte, vorm en kleur van de

Een goede vorm en kleur van de ogen maakt verschil.

Als aanvulling op het verkeerde formaat, de verkeerde vorm en kleur van het oog, hebben twee foute Duitse Staande Hond ogen nog een afwijking. Hebt u deze twee afwijkingen van het type gezien? Behalve grote, uitpuilende ogen, heeft hond A een fout die bij een Pointer een goede eigenschap zou zijn. In de rasstandaard van de Duitse Staande Hond staat: *'dat, in tegenstelling tot de Pointer, de neusrug een niet te diepe voorhoofdsgroef heeft en dat de achterhoofdsknobbel nauwelijks uitstekend is.'* Voor wat hond B betreft, de Duitse Staande Hond met de gele ogen, zegt de rasstandaard: *'De schedel is middel-*

Engelse Bulldog. (Foto: Fuzzy Thompson).

matig breed, gewelfd aan de zijkanten en een lichte ronding bovenop.' Dus geen puntige schedel zoals in het voorbeeld. Hond C vertegenwoordigt het juiste type.

HOOFD – DE BULLDOG

Welke van deze drie Bulldog hoofden is correct?

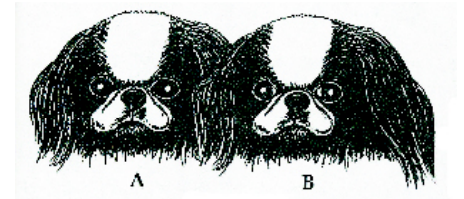
Eén van deze drie Bulldog hoofden is correct. Welke van de drie? En wat is het probleem bij de andere twee hoofden? Het meest typische Bulldog hoofd is dat op de rechter tekening – hond C. Hij heeft de gewenste expressie, die te danken is aan een juiste positie van de ogen. De rasstandaard schrijft voor: 'De ogen en de stop moeten in een rechte lijn liggen, waarop de groef loodrecht staat.' (De stop is de 'inham' tussen de ogen). De rasstandaard van de Pekingees omschrijft het beter: 'De neus is zodanig tussen de ogen geplaatst dat een horizontale lijn,

getekend vanaf de punt van de neus, de plaats midden tussen de ogen kruist.' De ogen in het hoofd van hond A zijn te laag getekend, terwijl die van hond B te hoog staan.

EXPRESSIE – JAPANESE SPANIEL

De expressie van een Japanse Spaniel is een karakteristiek van het ras. Van voren (en face) toont één van deze twee honden de volgens de rasstandaard gewenste expressie.

Naar wat voor soort expressie moet u op zoek gaan? De rasstandaard zegt: 'Expressie – helder, nieuwsgierig, alert en intelligent'.

De expressie van een Japanse Spaniel is een karakteristiek van het ras.

De aparte Oriëntaalse uitdrukking (met Oriëntaals wordt het gebied bedoeld dat Zuid-, Zuidoost-Azië, de grote Soenda eilanden en de Filippijnen omvat) wordt gekarakteriseerd door het grote, brede hoofd, grote, ver uit elkaar staande ogen, de korte, brede voorsnuit, bevedering op de oren en de gelijkvormige aftekeningen in het gezicht. 'Ogen – ver uit elkaar geplaatst, groot, rond, donker van kleur en stralend. Een klein beetje wit in de binnenooghoeken van de ogen is een karakteristiek van het ras, die de hond een verbaasde blik geeft.' Hond B zou de juiste keuze zijn.

Japanse Spaniel. (Fotograaf onbekend).

Pointer. (Fotograaf onbekend).

VOORSNUIT – DE POINTER

In Engeland zou maar één van deze drie Pointer hoofden als typisch worden omschreven. In Canada is het profiel dat men propageert van een ander type dan het Engelse. Zowel de Engelse als de Canadese hoofden worden door Canadese fokkers als correct gezien, ondanks het feit dat beide niet worden gestimuleerd in de rasstandaard van de Canadese Kennel Club. Amerikaanse liefhebbers kunnen kiezen uit het ene of uit het andere type.

Slechts één van deze drie Pointer hoofden zou in Engeland als typisch worden omschreven.

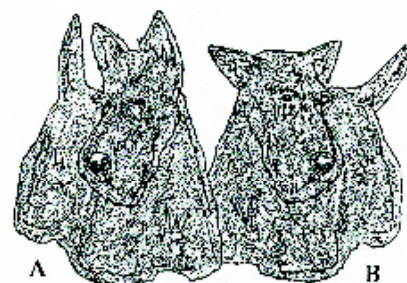
De rasstandaard van de Amerikaanse Kennel Club omschrijft de voorsnuit als 'van goede lengte, met

een neusrug die zo is gevormd dat de neuspunt een tikje hoger ligt dan de voorsnuit bij de stop. Het parallel lopen van de schedel en de voorsnuit is net zo aanvaardbaar.' De divergerende schedel en voorsnuit van Pointer A zijn incorrect in dit ras, terwijl aan schedel en voorsnuit van B de voorkeur moet worden gegeven boven die van Pointer C.

OREN

In sommige rasstandaards zijn oren heel belangrijk, in andere veel minder, hoewel de oren in alle rassen bijdragen aan de expressie. Sommige oren wijzen op een bepaald temperament. Bij een Schotse Terrier, bijvoorbeeld, moet een niet hoog gedragen hoofd en staart op een show worden bestraft. De standaard gaat zelfs zo ver om te eisen 'dat geen enkele keurmeester een Schotse Terrier mag laten winnen of Beste van het Ras maken, indien deze niet het echte terriertemperament laat zien.'

Robert Cole (Ottawa, Canada) was een internationale allround keurmeester en werd als columnist en illustrator onderscheiden met prijzen. Hij is de auteur van 'The Basenji Stacked and Moving' en illustrator van het boek 'Dog Locomotion and Gait Analyses'. Robert Cole overleed in 2004.

Sommige oren wijzen op een bepaald temperament.

Waar het oor van de Schotse Terrier rechtop moet staan, zoals bij de hond

op tekening A, moet dat bij een Whippet niet. De rasstandaard van de Whippet zegt: *'Rechttop staande oren moeten zwaar worden bestraft.'* De kleur van het oor kan van functioneel belang zijn. De standaard van de Bullmastiff zegt: *'De oren donkerder van kleur dan het lichaam.'* Oorspronkelijk gehouden als een jachthond, verbergen donkere oren, een donker masker en donkere ogen bij nacht het hoofd. De standaard van de Collie, bezorgd over het effect van een uiterlijk met rechttop staande oren, zegt: *'De oren moeten voor driekwart rechttop staand worden gedragen met ongeveer één kwart dat naar voren valt of 'breekt'.* Een hond met rechttop staande of hangende oren kan niet de juiste expressie tonen en moet dienovereenkomstig worden bestraft.'

WEST HIGHLAND WHITE TERRIER

Het oor en de plaatsing van het oor bij de West Highland White Terrier is afhankelijk van een brede schedel. De West Highland White Terrier Club van Amerika adviseert: 'Denkt

West Highland White Terrier. (Foto Brit Petfood).

Schotse Terrier. (Fotograaf onbekend).

u met betrekking tot het hoofd, de signatuur van elk ras, er alstublieft aan dat het hoofd als eerste in aanraking komt met de (jacht)ruit. Derhalve moet het stevig zijn met niets ontziende kaken. Zo'n hond

heeft een passende, brede voorsnuit. Daarom toont de hond met zo'n brede voorsnuit ook een sterke achterhoofdschedel, breed genoeg om ruimte te bieden aan een correcte plaatsing van het oor en het oog. Wij hebben u nodig om, door middel van steeds weer selecteren, het ras vooruit te helpen.' Met dit advies in gedachten: als dit een klas van vier zou zijn en uw uiteindelijke beslissing zou afhangen van de vorm van het oor en het oog, de plaatsing van het oog en de breedte van de schedel, in welke volgorde zou u hen dan plaatsen?

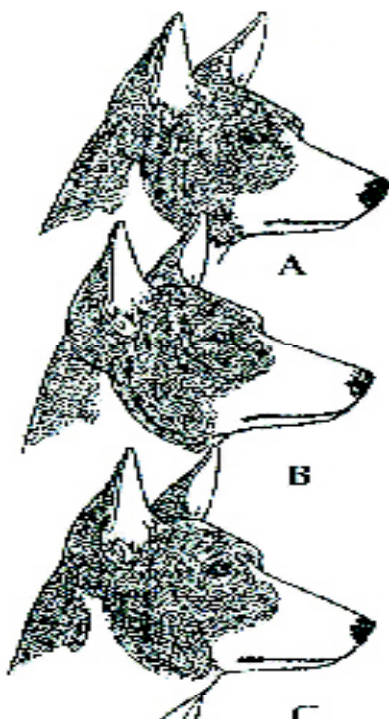

... derhalve moet het stevig zijn, voorzien van sterke, niets ontziende kaken.

Wat het beste oor en oog betreft, is het niet moeilijk. Maar beslissen wie nummer drie en vier moeten wor-

den, zou u iets meer tijd kunnen kosten, hoewel ik er zeker van ben dat het hoofd van hond D geen hoofd is dat u in overweging neemt voor de tweede of derde plaats. Wat is het in hoofd D dat u niet aanstaat met betrekking tot de oren en welke vorm zouden de ogen moeten hebben? Antwoord: hoofd D heeft ronde in plaats van amandelvormige ogen en de oren staan te dicht bij elkaar. Het dicht bij elkaar staan van de oren suggereert, net als bij het hoofd van hond B, dat de schedel smal is. Wat de ogen betreft, die van hond B staan te dicht bij elkaar en die van hond C staan te ver uit elkaar. De keuze voor de tweede plaats tussen het hoofd van hond B en van hond C is aan u. Hoofd A is mijn eerste keuze.

VOORSNUIT – DE BASENJI

De rasstandaard van de Basenji vereist een voorsnuit die korter is dan de schedel.

Deze drie tekeningen laten de subtiele invloed zien die de lengte

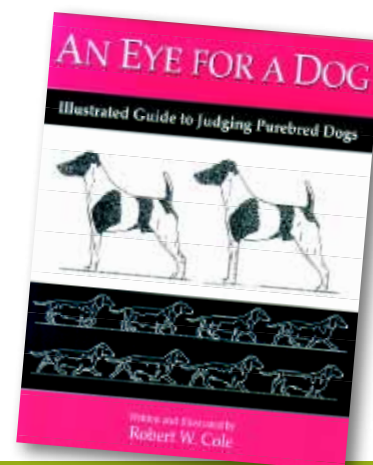
Basenji's. (Foto: Wikimedia).

van de voorsnuit op het type heeft. Onder Basenji fokkers bestaat er een groeiende zorg met betrekking tot de lengte van de voorsnuit. Om deze zorg te verbeelden, heb ik drie Basenji hoofden getekend, identiek aan elkaar met uitzondering van de lengte van de voorsnuit. De hoeveelheid witte aftekening is bij alledrie gelijk. Slechts één van deze drie hoofden toont een correcte lengte van de voorsnuit. Welk hoofd?

De rasstandaards – wereldwijd – van de Basenji vereisen een voorsnuit die korter is dan de schedel ofwel een schedel die iets langer is dan de voorsnuit. De voorsnuit van hond A is te kort; het hoofd van C is te lang, omdat dit hoofd een schedel en voorsnuit van gelijke lengte heeft.

Omdat de rasstandaard geen precieze verhoudingen geeft, kunnen – technisch gesproken – hoofd A of hoofd B correct zijn, maar eigenlijk toch niet. In mijn geïllustreerde boek 'The Basenji stacked and moving' heb ik de juiste verhoudingen tussen de

voorsnuit en de schedel afgebeeld, namelijk als 5 : 7. Ik ben niet van gedachten veranderd; daarom vind ik het hoofd van de middelste hond – hond B – het juiste hoofd. ■

Het boek **AN EYE FOR A DOG** (ISBN: 1.929242.14.X - 168 blz. met tekeningen - € 22,95) door Robert W. Cole is uitgegeven door Dogwise Publishing U.S.A., Website: www.dogwise.com